

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
& ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Αθήνα, 26-7-2019

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ.176/2019
ΑΤΟΜΙΚΗ**

Της Μαρίας Οικονόμου, Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Αριθμ. Ερωτήματος: Το με αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ ΓΔΔΥΗΔ/ΔΔΑΔ/ΤΔΜΠ/33454/3957/3848/956/23-1-2019 έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού Τομέα Πολιτισμού.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν η σύναψη σύμβασης ανάθεσης έργου μεταξύ μόνιμου υπαλλήλου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ειδικότητας Αρχιτεκτόνων, και της Επιτροπής Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ), στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου ROCK HORIZON 2020, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 31 του Ν.3528/2007.

Ιστορικό

Από το πραγματικό του ερωτήματος σε συνδυασμό προς τα στοιχεία του υπηρεσιακού φακέλου προκύπτουν τα παρακάτω περιστατικά:

1. Μόνιμος υπάλληλος του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, του κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ειδικότητας Αρχιτεκτόνων, υπέβαλε προς τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού του ΥΠΠΟΑ αίτηση για χορήγηση άδειας προς άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή, προκειμένου να συμμετάσχει ως εξωτερικός συνεργάτης/ερευνητής στο ανωτέρω Ευρωπαϊκό ερευνητικό συγχρηματοδοτούμενο έργο ROCK στο οποίο συμμετέχει η ΑΣΚΤ από 1-5-2017 έως 30-4-2020

2. Ο υπάλληλος προσκόμισε την με αριθ. πρωτ. 1393/6-11-2017 βεβαίωση επικείμενης συνεργασίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της ανωτέρω Σχολής, από την οποία προκύπτει ότι η Επιτροπή Ερευνών του ΕΛΚΕ ενέκρινε τη συμμετοχή του στο έργο, ως εξωτερικού συνεργάτη/ερευνητή. Το ευρωπαϊκό έργο ROCK (Regeneration and Optimization of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities/Horizon 2020 Innovative Action (SC5-21 Cultural Heritage as a Driver for Sustainable Growth), 2017-2019, που αποτελεί σύμπραξη 32 Ευρωπαϊκών φορέων, μεταξύ των οποίων Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Κοινωφελή Ιδρύματα και Επιχειρήσεις Τεχνολογιών Αιχμής, συμμετέχει δε σ' αυτό και η ΑΣΚΤ σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Εταιρεία του Δήμου Αθηναίων.

3. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο με α.π. 837/19-7-2017 έγγραφο του Προϊσταμένου της Επιτροπής Έρευνας ΑΣΚΤ προς το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του ΥΠΠΟΑ α) το αντικείμενο απασχόλησης του κου Π. αφορά στην συμμετοχή του στην υλοποίηση Εκπαιδευτικών Δράσεων ήτοι διαλέξεων, εργαστηριακής διδασκαλίας, εισηγήσεων, στην οργάνωση συνεδρίων/εργαστηρίων citylabs, στην οργάνωση φοιτητικών / καλλιτεχνικών / αρχιτεκτονικών ομάδων εργασίας, στην οργάνωση καλλιτεχνικών δράσεων, στην επιτόπια έρευνα σημείων πολιτισμικού ενδιαφέροντος και στην ανάλυση μνημείων, στο πλαίσιο του εγκεκριμένου έργου *ROCK/Horizon 2020 (Regeneration and Optimisation of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities)*, β) η έναρξη της σύμβασης θα πραγματοποιηθεί μετά την κοινοποίηση στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας της ΑΣΚΤ της χορήγησης άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου στον κο Π. Ως ενδεικτική ημερομηνία έναρξης της σύμβασης προτείνεται η 15η Σεπτεμβρίου 2017 και ως ημερομηνία λήξης αυτής η 30η Απριλίου 2020, γ) η απασχόληση του κου Π. θα πραγματοποιηθεί εκτός ωραρίου και συμβατικών του υποχρεώσεων στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Ενδεικτικά: I) οποιοδήποτε Σάββατο ή Κυριακή II) οποτεδήποτε θεωρηθεί αναγκαίο τις καθημερινές απογευματινές ώρες 18.00-22.00 III) οποτεδήποτε θεωρηθεί αναγκαίο κατ' επιλογήν του όταν τελεί σε περίοδο κανονικής άδειας στην κύρια εργασία του.

4. Το αίτημα εισήχθη προς εξέταση στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο του ΥΠΠΟΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 3528/2007 σε συνδυασμό με το άρθρο 58 παρ. 9 του ν.4075/2012, στο οποίο προβλέπεται ότι:

«Στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007/2013 (Ε.Σ.Π.Α.) και ιδίως* στις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, η παροχή υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς και δημοσίους υπαλλήλους προς όλους ανεξαιρέτως τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων γίνεται κατά όρους του άρθρου 31 του Ν.3528/2007, ως ιδιωτικό έργο...», ωστόσο το Συμβούλιο ανέβαλε τη λήψη απόφασης προκειμένου να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 58 παρ.9 του ν.4075/2012 ισχύει για τα τρέχοντα Ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, καθώς και για ευρωπαϊκά προγράμματα.

5. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού του ΥΠΠΟΑ υπέβαλε τα παραπάνω ερωτήματα προς την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και οι υπηρεσίες αυτές απάντησαν ως εξής:

i/ Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, Γραμματεία Επιτροπής Ερευνών), με το αρ. πρωτ. 233/2-2-2018 έγγραφό της, ότι «...το Έργο ROCKείναι Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Συγχρηματοδοτούμενο Έργο».

ii/ Το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα, Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού, Τμήμα Πειθαρχικής Ευθύνης και Δεοντολογίας) με το υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.57/414/3266/5-2-2018 έγγραφο, ότι: «...Κατόπιν των ανωτέρω, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας η παροχή εργασίας από δημόσιο υπάλληλο σε δημόσιο φορέα δε συνιστά παροχή εργασίας σε ιδιώτη εργοδότη ούτε άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος και συνεπώς δεν εμπίπτει ευθέως στους περιορισμούς του άρθρου 31 του Υ.Κ. με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, όπως π.χ. της παρ. 9 του άρθρου 58 του ν.4075/2012, σύμφωνα με τις οποίες στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013 (Ε.Σ.Π.Α.) και ιδίως στις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, η παροχή υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς και δημοσίους υπαλλήλους προς όλους ανεξαιρέτως τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων γίνεται κατά τους όρους του άρθρου 31 του ν. 3528/2007 (Α26), ως ιδιωτικό έργο.

Κατόπιν των ανωτέρω, στην αρμοδιότητα της οικείας Υπηρεσίας ανήκει ο έλεγχος επί του παρεχόμενου έργου και πιο συγκεκριμένα αν αφορά πράξη που εντάσσεται στο ΕΣΠΑ 2007-2013, όπως ρητά προσδιορίζεται στην οικεία διάταξη, ώστε το αίτημα του υπαλλήλου να πρέπει να εξεταστεί σύμφωνα με το άρθρο 31 του Υ.Κ.....» και

iii/ Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου του Υπουργείου Οικονομίας, με το αρ. πρωτ. 57817/ΕΥΘΥ 325/30-5-2018 έγγραφό της, μεταξύ άλλων ότι: «...το έργο για το οποίο ο υπάλληλος του Υπουργείου Πολιτισμού αιτήθηκε άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν.3528/2007, είναι έργο χρηματοδοτούμενο από πόρους του Horizon 2020, και δεν εμπίπτει στις ρυθμίσεις που εισάγονται για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Συνεπώς η διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 58 του 4075/2012 δεν έχει ισχύ για την περίπτωση στην οποία αφορά το ερώτημά σας (έργο ROCK, *Regeneration and Optimization of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities*)/Horizon 2020 Innovative Actions (SCS-21 Cultural Heritage as a driver for Sustainable Growth, 2017-2019).....».

6. Τα έγγραφα αυτά διαβιβάστηκαν στο αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο για την επανεξέταση του αιτήματος του υπαλλήλου, το οποίο όμως ανέβαλε εκ νέου την λήψη απόφασης, εκφράζοντας προβληματισμό όσον αφορά την εφαρμογή ή μη του άρθρου 31 του ν. 3528/2007 στην περίπτωση παροχής έργου από δημόσιο υπάλληλο σε φορέα του δημοσίου (Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών) στο πλαίσιο του έργου ROCK /Horizon 2020.

7. Ενόψει των ανωτέρω (1-6) περιστατικών και στοιχείων τίθεται προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους τα σχετικό ερώτημα.

Νομοθετικό Πλαίσιο

8. Στα **άρθρα 31 και 107** του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (ΥΚ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. **3528/2007 (Α'26)**, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 31 - Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή.

1. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του.

2. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο έργο ή εργασία μετά από σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο. Η άδεια στους υπαλλήλους του Δημοσίου χορηγείται από τον οικείο υπουργό και στους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης και αν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο, από τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου διοίκησης.

3. Δεν επιτρέπεται στον υπάλληλο η κατ' επάγγελμα άσκηση εμπορίας.

4. Ειδικές απαγορευτικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 107. Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι: κε) η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας ...»

9. Στο άρθρο 58 παρ. 9 του ν. 4075/2012 (Α 89) προβλέπονται τα ακόλουθα:

«9. Στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007-2013 (Ε.Σ.Π.Α.) και ιδίως στις συγχρηματοδοτούμενες πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, η παροχή υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς και δημοσίους υπαλλήλους προς όλους ανεξαιρέτως τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων γίνεται κατά τους όρους του άρθρου 31 του ν. 3528/2007 (Α 26), ως ιδιωτικό έργο. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5 του άρθρου 55 του ν. 3966/2011 (Α 118), όπως και οι εκδοθείσες κατ' εξουσιοδότηση αυτών διοικητικές πράξεις καταργούνται αναδρομικά από το χρόνο ισχύος τους.

Ειδικά τα στελέχη της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, να παρέχουν υπηρεσίες που είναι συναφείς με τα καθήκοντα της κύριας θέσης τους σε φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, παράλληλα με τα κύρια καθήκοντα τους, χωρίς άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου. Για την παροχή υπηρεσιών προς όλους ανεξαιρέτως τους φορείς υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων θεωρείται ότι, στους εκπαιδευτικούς και γενικά τους δημόσιους υπαλλήλους, κατά τη διάρκεια ισχύος των διατάξεων του δεύτερου εδαφίου, είχε χορηγηθεί άδεια ασκήσεως ιδιωτικού έργου¹.

Για τα μέλη του Μητρώου κύριου διδακτικού προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) που παρέχουν υπηρεσίες

¹ Τα εδάφια γ και δ προστέθηκαν στο τέλος της παρ. 9 με το άρθρο 10 παρ.2 του ν.4076/2012 (Α' 159)

υλοποίησης των Πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007 - 2013», δεν απαιτείται η διαδικασία χορήγησης άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3528/2007 (Α' 26). Αντίθετα, για τα μέλη του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 11 του π.δ. 57/2007 (Α' 59), όπως αυτό τροποποιηθέν ισχύει. Τα παραπάνω εδάφια ισχύουν αναδρομικά από την έναρξη εφαρμογής του ν. 4075/2012 (Α' 89)²».

10. Στα άρθρα 1 και 2 του ν. 4791/1930 «Περί οργάνωσης της Ανωτάτης Σχολής των Καλών Τεχνών» (Α' 225) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1 -1. Το εν τω Μετσοβίω Πολυτεχνείω λειτουργούν σχολείον των Καλών Τεχνών μετονομάζεται από της ισχύος του παρόντος Νόμου Ανωτάτη Σχολή των Καλών Τεχνών. ...»

Άρθρο 2 - «1. Η Ανωτάτη Σχολή των Καλών Τεχνών αποτελούσι νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου έχει ιδίαν περιουσίαν και ικανότητα προς το κληρονομείν και αποδέχεσθαι δωρεάς κλπ. διατελεί δε υπό την Ανωτάτην εποπτείαν του Κράτους ασκουμένην υπό του Υπουργού της Παιδείας κλπ. δια Κυβερνητικού Επιτρόπου.....»,

11. Οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι. έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 432/1981 (Α' 118) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 18 του ν. 706/1977 (Α' 279), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση Β1/819/20-21.12.88 των Υπ. Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας (Β' 920) και αντικαταστάθηκε με την υ.α. ΚΑ/679/22-8-1996 (Β' 826) των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ειδικότερα, στο **άρθρο 1 της υ.α. ΚΑ/679/22-8-1996 (Β' 826)** που κυρώθηκε αναδρομικά με το **άρθρο 36 του ν. 3794/2009 (Α' 156)** και τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3848/2010 (Α' 71), «1. Συνίσταται σε καθένα από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), καθώς και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) της χώρας Ειδικός Λογαριασμός για την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης τεχνολογικής ανάπτυξης και παροχής σχετικών

² Τα τρία τελευταία εδάφια προστέθηκαν ως άνω με το άρθρο 30 του ν. 4109/2013 (Α' 16)

υπηρεσιών, ο οποίος αναφέρεται παρακάτω ως «Λογαριασμός» 2. Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (εφεξής Ε.Λ.Κ.Ε.) είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών με πιστώσεις από το αποθεματικό των ΕΛΚΕ προς όφελος του ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. και απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου ή της Συνέλευσης του Τ.Ε.Ι....». Εξάλλου, κατά την **παράγραφο 1 του άρθρου 87 του ν. 4485/2017** για την «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (**Α' 114**), ο οποίος κατήργησε την υ.α. ΚΑ/679/22-8-1996 (άρθρο 88) και επέφερε ουσιώδεις αλλαγές στη συγκρότηση και στον τρόπο λειτουργίας των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Α.Ε.Ι., «1.Οι Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα Α.Ε.Ι. έως την έναρξη ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να υφίστανται και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4009/2011, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 και του παρόντος» (βλ. και εγκύκλιο με αρ. 164530/Ζ1/3-10-2017 του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων).

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

12. Η παράγραφος 1 του άρθρου 31 του Υ.Κ. θέτει εμμέσως αλλά σαφώς ως κανόνα την απαγόρευση της άσκησης ιδιωτικού έργου από τον δημόσιο υπάλληλο και επιτρέπει την κατ'εξάιρεση εξωϋπηρεσιακή απασχόληση με αμοιβή, υπό την προϋπόθεση, όμως, της συμβατότητας του εν λόγω έργου ή εργασίας με τα καθήκοντα της θέσης του και της μη παρεμπόδισης της ομαλής εκτέλεσης της υπηρεσίας του (ΝΣΚ 115/2010, 436/2012, 134/2013). **Με την πρόσφατη, με αριθμό 109/2019, γνωμοδότηση του ΝΣΚ, πλην άλλων, έγιναν δεκτά τα εξής:**

Κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 31 του Υ.Κ. μπορεί να χορηγηθεί σε δημόσιο υπάλληλο άδεια για άσκηση μιας εξωυπηρεσιακής επαγγελματικής δραστηριότητας με αμοιβή, κατόπιν αιτιολογημένης σύμφωνης γνώμης του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, που ελέγχει εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη δυνατότητα άσκησης μιας τέτοιας δραστηριότητας. Στο πλαίσιο ελέγχου των προϋποθέσεων αυτών, το υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει, εάν η εν λόγω δραστηριότητα είναι συμβατή με τα καθήκοντα της θέσης του υπαλλήλου και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας, εάν εξ αυτής δεν μειώνεται το κύρος του υπαλλήλου, εάν μπορεί να παρασχεθεί σε τόπο και σε χρόνο που δεν θα επηρεάζουν τη δυνατότητά του να ανταποκριθεί στα κύρια καθήκοντα του και εάν το ιδιωτικό συμφέρον του υπαλλήλου από την άσκηση του ιδιωτικού έργου έρχεται σε σύγκρουση με το συμφέρον της υπηρεσίας (Δ.ΕΦ.ΑΘ. 673/2013 σκ.3η, 936/2016 σκ. 3η).

Όπως έχει γίνει δεκτό από την Ολομέλεια Διακοπών του Ν.Σ.Κ. με την υπ' αριθμ. 436/2012 γνωμοδότησή της, οι προϋποθέσεις έκδοσης από τη Διοίκηση της προβλεπόμενης άδειας είναι σωρευτικά οι εξής: α) Η άδεια να αφορά σε συγκεκριμένο έργο ή εργασία, το οποίο πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς από τον υπάλληλο στη αίτησή του (τόπος, χρόνος, είδος και συνθήκες απασχόλησης), δεδομένου ότι σε περίπτωση αόριστου αιτήματος θα ήταν αδύνατος ο επιβαλλόμενος έλεγχος της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων, με συνέπεια την καταστρατήγηση της διάταξης του άρθρου 31 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (Γνμδ. Ολ. Διακοπών Ν.Σ.Κ. 382/2008, Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 380/2009, 170/2008, 25/2008, 190/2007). Ιδιαίτερως τονίζεται ότι στην ως άνω αίτηση πρέπει να γίνεται ρητή και σαφής μνεία του χρόνου έναρξης και λήξης, δηλαδή της διάρκειας του αιτούμενου έργου ή εργασίας, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο της συμβατότητας του έργου ή της εργασίας προς τα καθήκοντα της θέσης του υπαλλήλου ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή και μετά την επέλευση οποιοσδήποτε υπηρεσιακής μεταβολής π.χ. ανάθεσης στον υπάλληλο νέων καθηκόντων (πρβλ. Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 447/2009), β) Το ιδιωτικό έργο ή εργασία πρέπει να συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του υπαλλήλου, θα πρέπει δηλαδή να συνάδει με το αντικείμενο της αρμοδιότητας που ασκεί, να μην συγκρούεται το ιδιωτικό συμφέρον του υπαλλήλου προς το συμφέρον της υπηρεσίας και, γενικότερα, να μη μειώνει το κύρος της. Επισημαίνεται ότι, αν, από το κατά τα ανωτέρω υποβληθέν αίτημα του υπαλλήλου, προκύπτει η επιδίωξη

παροχής ιδιωτικού έργου προς πρόσωπα των οποίων οι ενέργειες υπάγονται στις αρμοδιότητες της υπηρεσίας του, γεγονός που θα μπορούσε να προκαλέσει είτε σύγκρουση του ιδιωτικού του συμφέροντος προς τους εξυπηρετούμενους από την υπηρεσία αυτή σκοπούς, αλλά και, ευρύτερα, προς οποιονδήποτε άλλο θεμιτό σκοπό που έχει τεθεί προς προστασία του δημοσίου συμφέροντος, είτε και σύγχυση μεταξύ του δημοσίου καθήκοντός του και της κάθε φορά ασκούμενης από τον υπάλληλο ιδιωτικής δραστηριότητας, με εμφανή τον περαιτέρω κίνδυνο να τρωθεί το κύρος της δημόσιας υπηρεσίας, τότε το αιτηθέν έργο ή εργασία, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του (Γνμδ. Ολ. Διακοπών Ν.Σ.Κ. 382/2008, Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 380/2009, 170/2008, 25/2008), γ) Το κατά τα ανωτέρω, εκτός του νομίμου ωραρίου λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, αιτηθέν από τον υπάλληλο ιδιωτικό έργο ή εργασία να ασκείται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην παρακωλύει ή επηρεάζει την απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων του και την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας του είτε αμέσως, με τη μείωση της προσφερόμενης στην υπηρεσία απόδοσης, είτε εμμέσως, με την ενδεχόμενη κόπωση που μπορεί να επιφέρει η άσκηση του ιδιωτικού έργου ή εργασίας και την συνεπακόλουθη απροθυμία ή παραμέληση άσκησης των κυρίων καθηκόντων του (Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 447/2009, 380/2009 σελ. 13η, 170/2008 σελ. 6η και 7η).

Ο έλεγχος της συνδρομής των κατά τα ανωτέρω προϋποθέσεων εναπόκειται στην ουσιαστική κρίση του εκάστοτε επιλαμβανόμενου υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο, προκειμένου να αποφανθεί επί των αιτήσεων των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων, προβαίνει στην αξιολόγησή τους και κατ' επέκταση, στην αποδοχή τους ή μη, με βάση τα, κατά περίπτωση τεθέντα ενώπιόν του πραγματικά στοιχεία (Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 391/2010, 447/2009, 462/2008). Η γνωμοδότηση του υπηρεσιακού συμβουλίου προβλέπεται ως ουσιώδης τύπος της ανωτέρω διαδικασίας, αφού με αυτήν διαπιστώνεται, αφενός μεν, η συμβατότητα του έργου ή της εργασίας με την υπηρεσιακή ιδιότητα του αιτουμένου υπαλλήλου και το κύρος της υπηρεσίας, αφετέρου δε, η δυνατότητα του τελευταίου να τα εκτελέσει χωρίς να παρεμποδίζεται η ομαλή εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων του, καθώς και εάν μπορεί να γίνει σε τόπο και χρόνο που δεν θα επηρεάσουν τη δυνατότητά του να ανταποκριθεί στα κύρια καθήκοντά του. Η τήρηση της ως άνω διαδικασίας για τη νόμιμη άσκηση έργου ή εργασίας απαιτείται ανεξαρτήτως της νομικής μορφής

του εργοδότη, ήτοι του αν το προς ανάθεση έργο ή εργασία παρέχεται σε ιδιώτη εργοδότη ή στο Δημόσιο, σε Ο.Τ.Α., ή σε ν.π.δ.δ.

13. Εν όψει των παραπάνω, στην έννοια του ιδιωτικού έργου ή εργασίας, κατ' άρθρο 31 παρ.1 του Υ.Κ., εμπίπτει, εκτός από εκείνο που παρέχεται σε ιδιώτη εργοδότη και εκείνο που παρέχεται στο Δημόσιο ή σε δημόσιους φορείς (ν.π.δ.δ., ΟΤΑ κ.λ.π.), ακόμα δε και προς τον ίδιο τον φορέα κύριας απασχόλησης του υπαλλήλου, για την εξυπηρέτηση αναγκών του τελευταίου που διαχωρίζονται σαφώς από τα καθήκοντα της υπαλληλικής θέσης αυτού (Ελ. Συν. Πράξεις Ι Τμ. 24/2015, 124/2011, 59/2010, 65/2009, ΝΣΚ 109/2019), καθώς κρίσιμο στοιχείο αποτελεί η φύση της έννομης σχέσης, στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται η εργασία, ως ιδιωτικού δικαίου και όχι ο ιδιωτικός ή δημόσιος χαρακτήρας του φορέα στον οποίο αυτή προσφέρεται (ΕΣ ΚΠΕΔ στο Ι Τμ. 252/2018, 196/2017, 166/2016, 220/2015, ΝΣΚ 134/2013).

14. Εξάλλου, ο Ειδικός Λογαριασμός για την αξιοποίηση Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, έχει συσταθεί και λειτουργεί στο ως άνω ν.π.δ.δ. (ΑΣΚΤ) για την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, απολαμβάνει κατά νόμο (ΚΥΑ 679/22.8.1996 -ΦΕΚ Β' 826, που κυρώθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3794/2009 ΦΕΚ Α' 156) ευρεία διοικητική, διαχειριστική και δημοσιονομική αυτοτέλεια, αποτελεί χωριστή ομάδα περιουσίας εντός της περιουσίας του Α.Ε.Ι., εντούτοις δεν έχει χωριστή νομική προσωπικότητα (Ε.Σ. Ολ. 27/2010, Τμ. IV 538/2012, 147/2013, ΝΣΚ 14/2017).

15. Στην εξεταζόμενη περίπτωση, εργοδότης του υπαλλήλου θα είναι δημόσιος φορέας (η ΑΣΚΤ) διάφορος αυτού με τον οποίο συνδέεται ήδη με υπαλληλική σχέση (ΥΠΠΟΑ) και οι υπηρεσίες του ως εξωτερικού συνεργάτη/ερευνητή, δυνάμει συμβάσεως έργου, θα παρασχεθούν στο πλαίσιο του έργου ROCK HORIZON 2020 που υλοποιείται με τη σύμπραξη δημοσίων (υπηρεσιών, Ο.Τ.Α.) και ιδιωτικών (ιδρυμάτων, επιχειρήσεων, εταιρειών) φορέων. Το αντικείμενο της αιτούμενης απασχόλησης, όπως περιγράφεται ανωτέρω στην παράγραφο 3 (υλοποίηση Εκπαιδευτικών Δράσεων, ήτοι διαλέξεων, εργαστηριακής διδασκαλίας, εισηγήσεων, οργάνωση συνεδρίων/εργαστηρίων citylabs, οργάνωση φοιτητικών/καλλιτεχνικών/αρχιτεκτονικών ομάδων εργασίας, οργάνωση καλλιτεχνικών δράσεων, επιτόπια έρευνα σημείων πολιτισμικού ενδιαφέροντος και ανάλυση μνημείων), διαφοροποιείται σαφώς των κυρίων καθηκόντων του ως

υπαλλήλου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ειδικότητας Αρχιτεκτόνων και η φύση της έννομης σχέσης, στο πλαίσιο της οποίας θα παρασχεθεί το «έργο», είναι ιδιωτικού δικαίου (βλ. και ΝΣΚ 134/2013). Ενόψει τούτων και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι δεν τυγχάνει εν προκειμένω εφαρμογής το άρθρο 58 παρ. 9 του ν.4075/2012 - καθώς η αίτηση δεν αφορά παροχή υπηρεσιών σε φορέα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων πράξεων στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2007/2013 (Ε.Σ.Π.Α.) - για τη νομότυπη απασχόληση του υπαλλήλου απαιτείται άδεια της υπηρεσίας, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 3528/2007. Η άδεια αυτή, προβλεπόμενη από κανόνα αναγκαστικού δικαίου, συνιστά όρο εγκυρότητας της συναπτόμενης σύμβασης (ΕΣ ΚΠΕΔ στο Ι Τμ. 252/2018) και θα χορηγηθεί ύστερα από προηγούμενη σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, περί της συνδρομής των προϋποθέσεων που η ανωτέρω διάταξη απαιτεί να συντρέχουν σωρευτικά για την άσκηση ιδιωτικού έργου επ'αμοιβή από υπάλληλο του Δημοσίου, προς οποιοδήποτε φορέα, δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα.

Απάντηση

16. Ενόψει όλων των ανωτέρω, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο τεθέν ερώτημα είναι ότι για τη σύναψη σύμβασης έργου μεταξύ του μονίμου υπαλλήλου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Επιτροπής Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου ROCK HORIZON 2020, απαιτείται η τήρηση της οριζόμενης στο άρθρο 31 του Υ.Κ. διαδικασίας, δηλαδή η έκδοση άδειας για την άσκηση της εν λόγω εργασίας από το αρμόδιο κατά νόμο όργανο ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Η γνησίουσά

Μαρία Οικονόμου
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ

